

KAŠELJSKE ULICE – IZVOR IMEN

zgodovina

raziskovalna naloga

Aleša Gruden

Ema Hadler Grmovšek

9. razred

Mentor: Rok Godec

2023

OŠ Kašelj

VSEBINA

KAZALO SLIK.....	3
POVZETEK	5
UVOD	6
IMENA ULIC IN NJIHOV IZVOR	8
ANALIZE	21
PRVA ANKETA.....	21
DRUGA ANKETA	29
TRETJA ANKETA.....	32
UČNA POT – UČENJE S POMOČJO INTERAKTIVNIH VSEBIN	35
APLIKACIJA	35
UČNA POT	37
ČETRТА ANKETA.....	38
PRIMERJAVA MED REZULTATI ANKET PRED IN PO OPRAVLJENI UČNI POTI	41
ZAKLJUČEK	43
UGOTOVITVE.....	44
VIRI IN LITERATURA	45

KAZALO SLIK

Slika 1: Zemljevid studenca in okoliških ulic.	17
Slika 2: Delež moških in žensk, ki so odgovarjali na anketo 1.	21
Slika 3: Struktura učencev po razredih.	22
Slika 4: Koliko učencev živi v šolskem okolišu.	22
Slika 5: Ulice, na katerih živijo učenci, ki živijo v šolskem okolišu.	23
Slika 6: Primerjava med številom učencev, ki poznajo in ne poznajo izvora imena ulice, na kateri živijo.	25
Slika 7: Koliko učenci misli, da pozna izvor imen ulic.	26
Slika 8: Število učencev, ki so nepravilno označili, da so te ulice v šolskem okolišu.	27
Slika 9: Število učencev, ki so pravilno označili, da so te ulice v šolskem okolišu.	27
Slika 10: Primerjava med označenimi ulicami, ki spadajo in ne spadajo v šolski okoliš.	28
Slika 11: Poznavanje ulic.	29
Slika 12: Struktura anketirancev 2. ankete po spolu.	29
Slika 13: Starostna struktura anketirancev, ki so odgovarjali na anketo 2.	30
Slika 14: Koliko odraslih oseb živi v okolišu OŠ Kašelj.	30
Slika 15: Na kateri ulici živijo odrasle osebe.	31
Slika 16: Koliko odraslih oseb meni, da poznajo izvor imena ulic.	31
Slika 17: spolna struktura učencev, ki so odgovarjali na anketo 3.	32
Slika 18: Delež anketirancev, ki živijo na posameznih ulicah šolskega okoliša.	33
Slika 19: Koliko učencev je mislilo, da pozna izvor imen ulic.	34
Slika 20: Vpisovanje nalog za učno pot na aplikaciji Misija CŠOD.	36
Slika 21: Slika zaslona iz aplikacije CŠOD Misija, ki predstavlja vprašanje pri izzivu.	37
Slika 22: Slika zaslona iz aplikacije CŠOD Misija, ki predstavlja vprašanje pri izzivu.	37
Slika 23: Slika zaslona iz aplikacije CŠOD - točke, ki na zemljevidu predstavljajo ulice in izzive.	38
Slika 24: Delež moških in žensk, ki so odgovorili na anketo 4.	39
Slika 25: Delež učencev, ki živijo v šolskem okolišu, po ulicah bivališča.	39
Slika 26: Koliko učencev je mislilo, da pozna izvor imen ulic.	40

Slika 27: Primerjava rezultatov na vprašanje “ <i>Ali poznaš izvor imena te ulice?</i> ” pred in po učni poti (brez utemeljitve).....	41
Slika 28: Primerjava rezultatov na vprašanje “ <i>Ali poznaš izvor imena te ulice?</i> ” pred in po učni poti (z utemeljitvijo).	41

POVZETEK

V Sloveniji so ulice in ceste velikokrat dobile ime po pomembnih posameznikih oziroma dogodkih iz preteklosti. V pričujoči nalogi je preverjeno, kako dobro poznajo krajani ožjega okoliša Kašelj (okoliš Osnovne šole Kašelj) izvor imena ulic, ki se tam nahajajo. To je preverjeno s pomočjo anket in njihovih analiz. V okviru naloge je bila ustvarjena tudi aplikacija za mobilne naprave, s pomočjo katere so učenci devetih razredov spoznali izvor imena izbranih ulic v našem okrožju. Izkazalo se je, da prebivalci Kašlja slabo poznajo izvor ulic na svojem območju bivanja in da je aplikacija za mobilne naprave med devetošolci pomagala k povečanju poznavanja izvora imena ulic.

UVOD

Skozi zgodovino so ulice pridobivale imena po zgodovinskih osebah oziroma posameznikih, ki so pustili pečat v zgodovini. To so na primer pisatelji, umetniki, politiki ... V Sloveniji, ki je bila po 2. svetovni vojni del skupne države Jugoslavije, pa je bila pogosta praksa, da so bile ulice poimenovane po narodnih herojih iz 2. svetovne vojne. Politični režim tistega časa je narekoval povzdigovanje in čaščenje posameznikov, ki so pustili pomemben pečat v narodnoosvobodilnem boju. Po osamosvojitvi Slovenije leta 1991 se je marsikatera ulica preimenovala. Naselja in ulice v Sloveniji so dobila imena tudi po raznih pomembnih dogodkih.

Raziskovalna naloga zajema ulice v šolskem okolju Osnovne šole Kašelj. V nalogi želiva ugotoviti, kako dobro poznajo posamezniki različnih starostnih skupin imena ulic v svojem okolju.

Pri raziskovanju so bile uporabljene različne metode:

1. anketiranje – različni anketni vprašalniki,
2. delo z zgodovinskimi viri – ugotavljanje dejanskega izvora imen ulic,
3. metoda razgovora – kratki intervjuji z domačini, ki na območju Kašlja živijo daljši čas,
4. terensko delo – aplikacija s terensko učno potjo, ki razlaga uporabnikom izvor imena ulic, in
5. metoda kartiranja – izdelava terenske učne poti.

Namen oziroma cilj naloge je poiskati odgovore na sledeča vprašanja:

1. Ali starejši v povprečju bolje poznajo izvore imena ulic kot mladi?
2. Ali je več ulic poimenovanih po pomembnih osebah?
3. Ali osnovnošolci poznajo imena ulic v svojem kraju?
4. Ali bodo osebe prej vedele za izvor imen ulic, ki so poimenovane po krajevnih značilnostih?
5. Ali se osebe pozanimajo za izvor imena vsaj za svojo ulico?
6. Ali bodo učenci s pomočjo aplikacije za mobilne telefone vedeli več o izvoru imen ulic?

Pred začetkom raziskovanja sva postavili več hipotez, ki sva jih potrdili ali ovrgli s pomočjo različnih metod.

HIPOTEZE:

H1: Izvor imena ulic bo poznalo več starejših kot mladih.

H2: Več ulic je poimenovanih po pomembnih osebnostih kot po čem drugem.

H3: Osnovnošolci, ki obiskujejo osnovno šolo Kašelj, vedo vsaj za izvor imen treh ulic.

H4: Več oseb pozna izvor imena ulice, ki je poimenovana po kraju ali njegovi značilnosti kot pa po zgodovinskih osebnosti.

H5: Več kot polovica vprašanih bo vedela za izvor imena ulice, na kateri živi.

H6: Učenci devetega razreda bodo po opravljeni poti z aplikacijo za mobilne telefone bolje poznali imena in izvor ulic kot pred uporabo aplikacije.

IMENA ULIC IN NJIHOV IZVOR

Vse osnovne informacije o ulicah izvirajo s strani Mestne občine Ljubljana, na kateri najdemo podatke o poimenovanjih vseh ulic (Medmrežje 1) .

Prvotna imena ulic v Ljubljani so se pojavila že pred 18. stoletjem. Takrat je imela Ljubljana majhno število ulic. Kljub temu pa ni popolnih podatkov, da bi lahko pripravili pregled vseh uličnih imen in njihovih sprememb. Zaradi tega je prišlo do velike zadrege, kdaj in kako so se posamezna imena zapisala in se spreminjala. Zato je Mestna geodetska uprava Skupščine mesta Ljubljane leta 1980 izdala publikacijo Ljubljanske ulice, kjer je bilo opisanih vseh 1.225 takrat uradno poimenovanih ulic.

Vsaka ulica mora imeti svoje ime. Vsako ime ulice se določi po zemljepisnem imenu, po osebi, ki je bistveno prispevala k razvoju naselja (lahko je pomembna v širšem družbenem okolju ali pa celo po kulturnem izročilu) ali pa celo po imenu dogodka ali datuma, ki je povezan z zgodovino. Ime ulice bi se sicer lahko določilo po umrli osebi v skladu s predpisom, ki ureja varstvo podatkov. Ime ulice lahko dobi tudi oznako kot so cesta, trg, ploščad, pot, naselje, ulica in podobno. V istem naselju pa ne smeta biti dve ulici z istim imenom, niti ne smeta biti dve ulici z istim delom imena in različno oznako. Ime ulice mora biti v slovenskem jeziku razen na območjih, kjer sta, kjer sta poleg slovenskega jezika uradna jezika tudi italijanščina in madžarščina (Medmrežje 2).

Temeljna načela za določila za poimenovanje ulic, stavb, naselij ... so tudi:

- vsaka ulica mora imeti svoje ime,
- ime ulice z odlokom določi občina,
- enobesedna imena ulic morajo biti zapisana z veliko začetnico, pri večbesednih imenih pa so neprve sestavine imena zapisane z malo začetnico, razen če niso sama po sebi lastna imena,
- občina mora o ustreznosti predlaganega novega imena ulice pridobiti soglasje Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

Ulično ime se določi po topografskem objektu (naravni ali antropogeni del zemeljskega površja, ki tvori zaključeno celoto) ali po nekom ali po nečem, povezanim s krajevno ali državno zgodovino, vrednotami, preteklim razvojem.

Ulično ime se lahko na tujo osebo ali entiteto nanaša le, če je ta bistveno prispeval k zgodovini, kulturnemu izročilu naselja, vrednotam.

Če se ulično ime določi po osebi, se zapiše samo z imenom in priimkom brez dodatnih nazivov.

Imena ulic, ki izhajajo iz literature ali pravljicnih likov, po mnenju Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije niso ustrezna in se jim poskušajo izogniti.

Poimenovanje ulice po naselju, v katerem je ta ulica, ni dovoljeno (na primer Kranjska ulica v Kranju).

Poimenovanje ulic po živalih pa je iz jezikovnega vidika ustreznejša tvorba svojilnih pridevnikov na -ja/-ji/-jo (na primer Žabja pot).

Beseda *cona* pa za poimenovanje ulice ni primerna, saj izraz označuje 'območje', kar za ime ulice vsekakor ni ustrezna imenska motivacija.

Imena ulic morajo biti brez okrajšav.

V primerih predlogov imen ulic, kot so na primer Ob potoku, je pred predloženim delom priporočljiva uvedba jedra, kot je na primer ulica, pot, steza.

S temi podatki sva ugotovili, da ulica Ob studencu po navodilih Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije ni primerno poimenovana, saj pred predloženim delom nima priporočljivega jedra (Medmrežje 3).

Pri Komisiji za poimenovanje ulic in naselij (KPNU) se shranjuje nabor imen, ki so lahko uporabljeni za določeno novo ulico ali nov odsek ulice. Poimenovanje nove ulice mora biti izvedeno v skladu z zahtevo Geodetske uprave Republike Slovenije, ki nalaga to zahtevo zaradi nove ulice ali pa zaradi ulice s spremenjenim potekom.

Vloga za predlaganje poimenovanja ulic se najde na spletni strani MO Ljubljana, ki se lahko nato izpolni in predloži KPNU. Te predlogi so obravnavani na sejah KPNU, kjer se najprej preveri popolnost vloge. Največkrat pri določenem predlogu manjka točna

lokacija poimenovanja, saj bi nekateri predlagatelji radi poimenovali neko ulico zgolj zaradi vzroka pomembnosti predlaganega imena. Take vloge so shranjene v naboru imen, ki so na voljo. Če se v določenem mandatu, ko je bila vloga obravnavana, pojavi kakšna ulica brez imena, ter bi bilo takšno poimenovanje ustrezno, potem KPNU imenuje ulico s predlaganim imenom. Pojavljajo se tudi neprimerni predlogi za poimenovanje, takšne vloge so v celoti zavrnjene že na začetku (Babnik, M., 2023)

Slovar kratic in izrazov, ki so uporabljeni pri razlagi poimenovanja ulic:

VOS - Varnostno-obveščevalna služba, skrivna partijska oborožena formacija, ki jo je v okviru Osvobodilne fronte avgusta 1941 osnoval Centralni komite KPS.

KPS - Komunistična partija Slovenije

NOV - narodnoosvobodilna vojna/vojska

POS - partizanski odredi Slovenije

SNOS - Slovenski narodnoosvobodilni svet

skojevec - član Zveze komunistične mladine Jugoslavije

SKOJ - Zveza komunistične mladine Jugoslavije

ANŽURJEVA ULICA

Anžurjeva ulica ima šifro 16204234. Ulica se odcepi od Ceste 30. avgusta in poteka proti jugovzhodu, nato se obrne proti severovzhodu tako, da se priključi na Grajzerjevo ulico.

Ulica je dobila to ime leta 1980, in sicer po Lojzetu Anžurju. Živel je od leta 1916 do leta 1945. Bil je aktivist OF. Rojen je bil v Zgornjem Kašlju. Aktivist Osvobodilne fronte je bil od leta 1941. Leta 1945 je padel kot komandant tankovskega odreda na Jami pri Žužemberku¹.

¹ Po podatkih o žrtvah druge svetovne vojne na spletnem portalu Sistory se podatki ne ujemajo s podatki na odloku o poimenovanju ulice (Medmrežje 4). Na portalu Sistory je med žrtvami naveden Alojzij Anžur, ki je bival na Vevčah. Rojen je bil junija 1914, umrl pa je novembra 1944. Po poklicu je bil ključavničar. Kraj smrti se ujema z omenjenim Lojzom Anžurjem (Medmrežje 5). Kljub temeljitemu raziskovanju ni uspelo ugotoviti, ali gre za isto osebo in je med podatki napaka, ali gre za dve osebi, ki imata veliko skupnih podatkov.

AVGUSTINČIČEVA ULICA

Avgustinčičeva ulica ima šifro 16204242. Ulica je bila imenovana leta 1980. Je druga ulica, ki se odcepi od Zelenove ulice in poteka proti severu do Pečinske ulice.

Ulica je poimenovana po Viktorju Avgustinčiču - Zmagu. Rojen je bil julija 1923, umrl pa julija 1942. Bil je borec za NOB. Padel je kot komandir voda in strojničar na Jelovici. V obrazložitvi poimenovanja ulice so zapisali, da je bil zelo hraber, požrtvovalen in dober tovariš (Medmrežje 6).

BERČIČEVA ULICA

Berčičeva ulica ima šifro 16204285. Poimenovana je bila leta 1980. Leta 1982 so spremenili njen potek. Pred tem je potekala od Ulice Mirka Jurce do Pečinske ulice, kasneje je bil njen potek od Zelenove ulice do Pečinske ulice. Ulica se danes odcepi od Zelenove ulice vzhodno od mosta na reki Ljubljanici in poteka proti severu do Pečinske ulice. Poimenovana je po Mihi Berčiču, ki je živel od leta 1911 do leta 1973. Bil je predvojni revolucionar, soustanovitelj Molniške čete (v njej je bil tudi politkomisar²), nosilec spomenice leta 1941. Se je pa tudi na njegovo pobudo začela prva zadružna gradnja četverčkov, ki stojijo ob tej ulici (Medmrežje 7).

Miha Berčič je bil v času razglasitve samostojnosti predsednik Krajevne skupnosti Zadvor. Zaradi svojega dela je tudi veliko potoval po številnih krajih nekdanje skupne države, tako da je imel zelo širok pogled na dogajanje v Jugoslaviji (Medmrežje 8).

CESTA ŠPANSKIH BORCEV

Cesta španskih borcev ima šifro 16204374. Imenovana je bila leta 1980. Na tej cesti so se pred vojno skrivoma sestajali nekdanji španski borci oz. domačini.

Španski borci so bili jugoslovanski prostovoljci, ki so se pridružili republikanskim silam med špansko državljansko vojno (Medmrežje 7).

CESTA 30. AVGUSTA

Cesta 30. avgusta ima šifro 16204471. Ulica je bila imenovana leta 1980.

² Semič Đaki, S., Vršnik, L., 1958

30. avgusta 1942 je del Tomšičeve brigade napadel papirnico v Vevčah in železniško postajo Zalog. Na ulici, ki je danes poimenovana po dnevu napada, je stal tako imenovani magazin, ki je bil namenjen shranjevanju lesa za proizvodnjo v papirnici. Magazin so požgali partizani kot del roške ofenzive (Medmrežje 9).

Cesta poteka od križišča z Zaloško in Kašelsko cesto do križišča z Vevško cesto. Na cesti se (od severa proti jugu) povezujejo: Cimermanova in Anžurjeva ulica ter Papirniški trg. Na cesti se nahaja poslovna enota Polje Zdravstvenega doma Ljubljana Moste-Polje (Medmrežje 10).

ČERNIVČEVA ULICA

Ulica je bila imenovana leta 1980, leta 1982 pa so spremenili njen potek. Prvotni potek ulice je bil od križišča Skojevske ulice in ulice Ob studencu proti jugu. Kasneje so potek spremenili. Ulica se je odcepila od ulice Ob studencu pri hišni številki 23 in potekala proti jugu.

Ulica je poimenovana po Matiji Černivcu, ki je živel od leta 1919 do leta 1962. Bil je delavec, aktivist OF in borec NOB. Leta 1941 je bil v italijanski ofenzivi težko ranjen, kar je povzročilo invalidnost. Po vojni je bil družbenopolitični delavec.

GRAJZERJEVA ULICA

Ulica ima šifro 16204587. Imenovana je bila leta 1980.

Poimenovana je po Albinu Grajzerju³, ki je živel od leta 1922 do leta 1944. Bil je predvojni komunist, med vojno je imel pomembne vojaške funkcije in politične dolžnosti v NOV, POS in VOS. Leta 1944 je padel kot namestnik komandanta brigade VDV v Metnaju nad Stično (Medmrežje 7).

³ Tudi o Albinu Grajzerju se podatki o žrtvah med 2. svetovno vojno na portalu Sistory ne ujemajo. Na portalu je naveden Albin Grajzar, vsi ostali podatki se ujemajo. O njem na omenjenem portalu izvemo, da je bil po poklicu mizarski pomočnik (Medmrežje 11) Že kot mizarski vajenec se je vključil v delavsko gibanje in bil sprejet v SKOJ. Po vključitvi v NOB leta 1941 je bil najprej borec zaloške skupine, nato mitraljezec Molniške čete, kasneje pa član VOS v Ljubljani. Od avgusta 1942 je bil komandir zaščitne čete pri Glavnem poveljstvu NOV in POS. Od septembra 1943 je bil komandant 1. bataljona VOS za Ljubljansko pokrajino. Ob ustanovitvi VDV marca 1944 je postal namestnik komandanta 1. divizije VDV. Padel je v boju z domobranci in nemškim okupatorjem v vasi Metnaj pri Ivančni Gorici (Medmrežje 12). Leta 1955 je bil proglašen za narodnega heroja (Medmrežje 13).

GUSTINČARJEVA ULICA

Ulica ima šifro 16204609. Imenovana je bila leta 1983. Odcepi se južno od Pečinske ulice in se združi z Zelenovo ulico. Ulica pa je poimenovana po Dragotinu Gustinčiču. Rodil se je 5. novembra 1882 v Gornji Košani, diplomiral na Dunaju na področju kmetijstva in gozdarstva, v Zürichu iz tehnike in v Ženevi iz naravoslovja. Sodeloval je z Jugoslovanskim odborom, bil je soustanovitelj KPJ v Sloveniji in tam deloval, dokler se ni preselil leta 1932 v Moskvo kot član Balkanskega sveta Kominterne (mednarodna zveza komunističnih strank). Poslan je bil v špansko državljansko voljo in se vrnil po porazu republikancev leta 1939. Med vojno je delal na mednarodnem agrarnem inštitutu in nato na zgodovinskem inštitutu sovjetske akademije znanosti v Moskvi. Vrnil se je v Ljubljano in tam delal kot profesor na Ekonomski fakulteti, leta 1948 pa so ga zaradi podpiranja Stalina poslali na Goli otok do leta 1951. Ko se je vrnil v svojo domovino, je bil izključen iz politike, imel družino in pri 91 letih umrl 2. avgusta 1974. (Medmrežje 14).

JAKHLJEVA ULICA

Ulica ima šifro 16204625. Imenovana je bila leta 1980. Ulica poteka od Ulice Mirka Jurce vzhodno od mostu čez Ljubljanico in poteka proti vzhodu in jugu do športnega parka.

Poimenovana je po Adolfu Jakhlju, ki je živel od leta 1910 do leta 1942. Rojen je bil blizu Celovca (Otoče) in živel v Zalogu. Po poklicu je bil uradnik (Medmrežje 15). Bil je študent, predvojni revolucionar in komunist. Leta 1941 je ustanovil Grosupeljsko partizansko četo. Padel je pa pri napadu na Turjak.

Na radiu Student so se nekoliko slabšalno izrazili o poimenovanju ulic na območju Kašlja: "Naš Adolf s svoje ulice, je bil kakopak komunist, kar bo še potrdilo besede našega sodelavca Urha, da se včasih res nima smisla spraševati po kom so poimenovane ljubljanske ulice. Jakhljeva ulica je seveda obkrožena z ulicami, ki so prav tako poimenovane po večinoma padlih partizanih." (Medmrežje 7)

KAŠELJSKA CESTA

Ulica ima šifro 16204641. Imenovana je bila leta 1968. Ulica se odcepi od mesta, kjer so združene Milčetova ulica, Cesta 30. avgusta in Zaloška cesta in poteka vzhodno, pri Trtnikovi ulici pa se začne usmerjati proti severu in se priključi Zaloški cesti pri hiši št. 216. Ulica je poimenovana po naselju Kašelj. Možnih izvorov za ime tega naselja je pa več: Na Kašelskem hribu je nekoč stal grad Osterberg. Sp. Kašelj ima verjetno ime prevzeto iz nemške besede Kassel, ki naj bi izviralo iz latinske besede castellum-trdnjava, grad, saj leži kraj v neposredni bližini starega gradu Osterberg oz. Ostrovihar (nekateri ga imenujejo tudi Sostro). Druga možnost je domneva, da ime izhaja iz srlat. casale - kmečka hiša, kmečki zaselek; torej izpeljanka iz besede casa - hiša.

Sp. in Zg. Kašelj se kot dva ločena zaselka prvič omenjena okoli leta 1360 kot Niderchaeschel in Oberchaeschel. V naslednjih letih pa še kot Gashel leta 1421, Ober Kassel leta 1436 in Kashell 1496. Zgodovina Kašlja sega v čas Rimljanov na našem ozemlju. Tam, kjer danes stoji cerkev sv. Andreja, je nekoč bila velika rimska kmetija, ki je imela tudi pristanišče. Pristanišče je bilo povezano z vojaško rimsko utrdbo na sotočju treh rek v Zalogu. Vse po odhodu Rimljanov je bil Kašelj poseljeno območje. Ko so Slovani prišli na to območje, so se pomešali s staroselci in složno živeli. Območje je bilo takrat naseljeno, saj se pri razdelitvi kronskih posesti (v letih med 1058 in 1062) omenja to območje kot rodovitna zemlja s prebivalci, ki delajo na njej (Medmrežje 16). Kašelska cesta je potekala čez naselje Kašelj, kjer je bila glavna avtobusna postaja, ki je vozila do vlaka za na Dunaj ali pa v Trst (Vegelj, S. 2023).

KLEMENOVA ULICA

Klemenova ulica ima šifro 16204668. Ulica je bila imenovana leta 1980. Poimenovana pa je po Francu Černetu - Klemenu, ki je živel od leta 1898 do leta 1955. Bil je član KPS, soustanovitelj OF bivše Dobrunjske občine.

France Černe-Klemen je bil delavski politik in oče znanega ekonomista Franceta Černeta.

Bil je slovenski politični delavec in partizanov prvoborec. Černe je bil med 1. svetovno vojno vojak avstro-ogrske vojske. Udeležen je bil pri uporih slovenskih vojakov dopolnilnega bataljona 17. pehotnega polka od 12. maja do 15. maja 1918 v

Judenburgu. Po koncu vojne se je pridružil Rudolfu Maistru v borbi za severno mejo. Černe se je po končani vojaški karieri od leta 1920 do 1941 najprej zaposlil v papirnici Vevče in nato v ljubljanski tobačni tovarni. Kot delavec se je že kmalu priključil delavskemu gibanju, bil je dejaven v društvih *Svoboda in Vzajemnost* ter naprednih sindikatih. Leta 1927 je postal član KPJ. Od 1914 do 1946 je pa politično deloval na Štajerskem. Za udeležbo v NOB je prejel Partizansko spomenico 1941 (Medmrežje 17).

KRMČEVA ULICA

Krmčeva ulica ima šifro 16204692. Ulica je bila imenovana leta 1980. Ulica se odcepi od Trtnikove ulice in poteka prozi jugozahodu do Ceste Španskih borcev. Poimenovana je po bratih Krmec – Ciril, Metod in Ivan.

Metod Krmec se je rodil leta 1912 in se pridružil komunistični partiji leta 1935. V vojni se je vključil v Osvobodilno fronto v 1. slovensko brigado II. grupe odredov in se udeležil v mnogih bojeh na Dolenjskem. Kasneje se je vključil v gradbeno ekipo KPS kot gradbeni strokovnjak, po osvoboditvi pa si je ustvaril skromno družino in leta 1973 zaradi bolezni umrl (Medmrežje 18).

Ivan Krmec se je rodil 25. junija 1921 v Zgornjem Kašlju in je delal v tovarni. Boril v narodnoosvobodilni vojni kot vojak v II. grupi odredov. Umrl je 1. decembra 1942 v Friškovcu (Medmrežje 19).

Ciril Krmec se je rodil leta 1910, bil je zidar in tako kot brata se je boril v II. grupi odredov. Leta 1942 je v Podgradu umrl (Medmrežje 20).

KUDROVA ULICA

Kudrova ulica ima šifro 16204714. Ulica je bila imenovana leta 1980. Od Kašelske ceste se odcepi po Močilnikarjevi ulici in poteka severno.

Ulica je dobila ime po Ivanu Kudru, ki je živel od leta 1904 do 1963. Bil je eden od organizatorjev OF na območju Vevč in Zg. Kašlja (Medmrežje 24).

LOVŠETOVA ULICA

Lovšetova ulica ima šifro 16204749 in imenovana je bila leta 1980. Ulica se odcepi od Kašelske ceste vzhodno od Rosne poti in poteka proti jugu in jugozahodu do Mazovčeve poti severno od mostu čez Ljubljanico. Imenovana je po Andreju Milošu Lovšetu, ki je živel od 1910 do leta 1966 v Kašlju. Bil je delavec, aktivist Osvobodilne fronte in vzdrževal je kurirske zveze iz Ljubljane za partizane. Andrej in Reza (njegova žena ali mama) Lovše sta čuvala blago v smeri proti Zalogu okoli leta 1942 (Medmrežje 21).

MAZOVČEVA POT

Mazovčeva pot nima šifre, imenovana je bila leta 1982. Ulica se odcepi od Kašelske ceste od hiše številka 64, potuje proti jugovzhodu, kjer se razcepi na dve poti, ena se konča z ulico Pod Debnim vrhom, druga z ulico Pot na most. Imenovana je po Jožetu Mazovcu. Jože Mazovec je bil rojen leta 1904 v delavski družini v Zgornjem Kašlju, se zaposlil v Papirnici Vevče, se vključil v komunistično partijo, zaradi česar je bil velikokrat zaprt. Leta 1939 je bil izvoljen v odbor občine Polje in je bil vodja velike stavke vevških papirničarjev (december 1936–marec 1937). Aprila 1941 ga je poljski župnik izdal in zaprle so ga italijanske okupacijske oblasti. Rešen je bil 1942 v akciji VOS. Po tem je vodil obveščevalno službo partizanskih čet. Ko je nastala Cankarjeva brigada, je bil referent za propagando, potem pa namestnik političnega komisarja brigade. Poleg vsega tega je bil še član organizacijskega oddelka pri glavnem štabu NOV in POS. Leta 1944 je bil imenovan za prvega načelnika novoustanovljenega SNOS-a. Leta 1944 je bil na poti na Primorsko, kjer bi še nadzoroval ustanavljanje in delo Narodne zaščite, ampak je na poti do tam v nesreči umrl (Medmrežje 22).

MOČILNIKARJEVA ULICA

Močilnikarjeva ulica ima šifro 16204765, imenovana je bila leta 1980. Je prva ulica, ki se odcepi na levi strani od Kašelske ceste in poteka proti severu do Zaloške ceste. Poimenovana je po Francu Močilnikarju. Rojen je bil 1. januarja 1909 v Zgornjem Kašlju. Bil je aktivist OF od ustanovitve OF v Zg. Kašlju leta 1941. Belogardisti so ga aretirali in odpeljali v Polje na zaslišanje. Pod pretvezo, da je skušal pobegniti, so ga

prvotni lastniki papirnice odkupili nekaj kmečkih hiš in posestev ter jih preuredili v delavske kolonije, leta 1975 so bili pa zgrajeni še bloki in vrstne hiše za zaposlene (Medmrežje 26, medmrežje 27, medmrežje 28).

PEČINSKA ULICA

Pečinska ulica ima šifro 16205079, imenovana je bila leta 1980. Ulica se odcepi od Kašelske ceste južno od hiše številka 31 in poteka proti jugozahodu do Grajerjeve ulice. Imenuje se po četrtni skupnosti Zveze prijateljev mladine Pečine, ki se je pobratila z Zvezo prijateljev mladine Moste Polje (Vegelj, S. 2023).

TRTNIKOVA ULICA

Trtnikova ulica ima šifro 16205664, imenovana je bila leta 1980. Ulica se odcepi od Kašelske ceste vzhodno od ceste Španskih borcev in poteka jugovzhodno. Imenuje se po družini Trtnik.

Ivan Trtnik, rojen leta 1922 na Vevčah, po poklicu vodovodni inštalater, je bil predvojni skojevec, od leta 1941 aktivist OF. Od leta 1942 je bil borec II. grupe odredov. Umrli je leta 1944 kot komandant kurirjev Šlandrove brigade na Velikem Ratitovcu. Viki Trtnik je bil rojen 23. 12. 1919 na Vevčah. Po poklicu je bil mizar. V OF se je vključil septembra 1941. Deloval je na terenu kot mladinski aktivist, v partizane je odšel julija 1942 in postal borec Vasjevega bataljona – vzhodnodolenjski odred. Padel je konec avgusta istega leta na Ilovi gori. Njegovo partizansko ime je bilo Miško.

Mirko Trtnik je bil rojen 2. 10. 1911 na Vevčah, bil je vodja zidarske ekipe. V partizane je odšel leta 1942. Bil je v zaščitnem bataljonu Glavnega štaba in imel položaj poročnika. Pred vojno je bil aktiven član društva Vzajemnost v Zalogu (Medmrežje 24).

ULICA MINKE BOBNAR

Ulica Minke Bobnar ima šifro 16205672, imenovana je bila leta 1980. Ulica je od zahoda proti vzhodu tretja po vrsti, ki se na levi strani odcepi od Kašelske ceste in poteka proti severu do Zaloške ceste. Imenuje se po Minki Bobnar (Medmrežje 1). Minka se je rodila leta 1922 na tej ulici. Kot partizanka je okoli nosila pošto, ter bila je eden izmed zaslužnih delov NOB. Bila je skojevka, dvakrat je bila odpeljana v taborišče, prvič na

Rab, drugič pa v Auschwitzu, kjer je leta 1944 umrla. Preden so jo odpeljali v Auschwitz, so jo mučili pred njenim domom in družino. V njeni družini so bili še narodni heroj in španski borec Stane Bobnar, Ivan Bobnar in Franc Bobnar, ki sta bila borca NOV in POS (Bobnar, B. 2023).

ULICA MIRKA JURCE

Ulica Mirka Jurce ima šifro 16205699, imenovana je bila leta 1982. Ulica se odcepi od Skojevske ulice za hišo številka 10 in poteka proti vzhodu do Ceste španskih borcev. Imenuje se po osebi Mirko Jurca-Mičo. Rodil se je 26. 5. 1922 v Podgori pri Gorici, kasneje pa se je preselil v Polje. Po poklicu je bil pleskar in že pred vojno skojevec, leta 1942 pa se je pridružil NOB. Umrl je kot namestnik komisarja Levstikove brigade 27. 3. 1945 (Medmrežje 1). Ulico so včasih imenovali "Črna pot" zaradi namerno zgrajene poti za pešce, ki so jo posuli z značilno črnim lešom. Šele ko so se tja preselili novi ljudje, ki za ta vzdevek niso vedeli, so to ulico začeli imenovati Ulica Mirka Jurce (Vegelj, S. 2023).

ULICA PARIŠKE KOMUNE

Ulica Pariške komune ima šifro 16205702, imenovana je bila leta 1890. Ulica se odcepi od Zelenove ulice vzhodno od Višnjevarjeve ulice in poteka proti jugu. Poimenovana je po skupini delavcev, ki se je leta 1871 v Parizu uprla takratni oblasti zaradi revščine in lakote. Upor se je začel 26. marca in proletariat je za 72 dni prevzel oblast. Oblast so obdržali do 'krvavega tedna' (21.–28. maj), ko so versajske čete v Parizu množično pobile te upornike. Ta proletarska revolucija je bila vzor za mnoge upore kasneje v zgodovini (Medmrežje 29).

VIŠNJEVARJEVA ULICA

Višnarjeva ulica ima šifro 16205753, imenovana je bila leta 1890. Ulica se odcepi od ulice Ob studencu pri hiši št. 8 in potuje južno do Ulice Mirka Jurce, vmes preseka Zelenovo ulico. Imenuje se po Antonu Višnjevarju. Rojen je bil leta 1922 v Zg. Kašlju, po poklicu je bil pleskar. Pred 2. svetovno vojno je bil aktiven skojevec, takoj v začetku

vojne pa je odšel v partizane. Padel je tik pred osvoboditvijo leta 1945 kot komandant vojnega področja Kamniško-Zasavskega bataljona (Medmrežje 24).

ZELENOVA ULICA

Zelenova ulica ima šifro 16205583, preimenovana je bila leta 1998. Ulica se odcepi od Grajzerjeve ulice pri številki 39 in poteka vzhodno vse do ulice Pariške komune. Zelenova ulica je imenovana po Danilu Zelenu. Danilo Zelen se je rodil 9. julija 1907 v Senožečah, kjer je obiskoval ljudsko šolo. Šolanje je nadaljeval v Ljubljani, kjer je šel na Tehniško fakulteto. Po faksu se ni zaposlil, temveč se je posvetil boju za osvoboditev Primorske in Istre izpod Italije. Z drugimi gverilci je organiziral oborožene akcije. Od leta 1929 dalje je bil eden vodilnih članov TIGR-a. Sodeloval je s protifašističnimi strankami, širil protifašistični tisk in organiziral ter izvajal napade za osvoboditev Primorske. Fašistična policija ga je označila za enega najbolj nevarnih nasprotnikov in za njim razpisala tiralico. Leta 1938 so tigrovci poskušali izpeljati atentat na Mussolinija, ko je ta obiskal Kobarid. Takrat je Danilo Zelen posredoval orožje komunističnim organizacijam na Tržaškem, sabotiral Avstrijske in Italijanske železnice, organiziral obveščevalno službo ter posredoval podatke britanski skrivni agenciji (Secret Intelligence Service). Aprila 1941 je pripravljaval bunkerje za napad, vendar ga je eden izmed domačinov opazil in prijavil varnostnim organom. Italijanski vojaki so ga napadli in hudo poškodovali. Ko so ga hoteli vzeti za talca, si je Danilo tam vzel življenje 13. maja 1941 (Medmrežje 30).

ŽEBRETOVA ULICA

Žebretova ulica ima šifro 24171884, imenovana je bila leta 2008. Ulica se vzhodno od Ceste 30. avgusta odcepi in poteka proti vzhodu do Grajzerjeve ulice. Žebretova ulica je poimenovana po Demetriju Žebretu, ki je bil skladatelj in dirigent. Demetrij se je rodil 22. decembra 1912 v Ljubljani, študiral je kompozicijo in dirigiranje na ljubljanskem glasbenem konservatoriju. Deloval je kot korepetitor na konservatoriju v Pragi, zaposlil pa se je v Ljubljanski operi, kjer je bil dirigent Ljubljanske opere in direktor mariborske in ljubljanske operne hiše. Leta 1951 je prejel Prešernovo nagrado, umrl je 13. marca 1970 v Ljubljani (Medmrežje 31).

ANALIZE

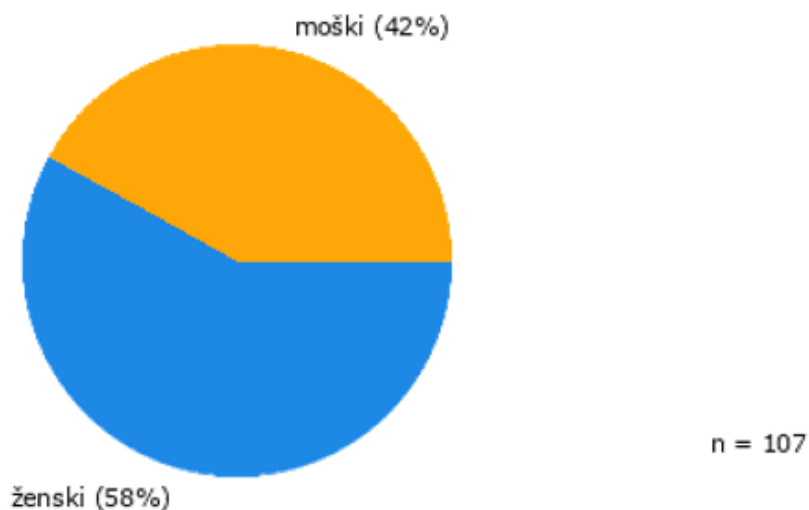
V tem poglavju so predstavljene analize podatkov, ki so bili zbrani v okviru anketnih vprašalnikov. Z anketnimi vprašalniki sva želeli izvedeti, ali učenci, njihovi starši in sorodniki poznajo izvor imena ulic.

Vprašanja v pričujočem vprašalniku, ki se nahaja v Prilogi na koncu naloge, sva oblikovali na podlagi postavljenih hipotez.

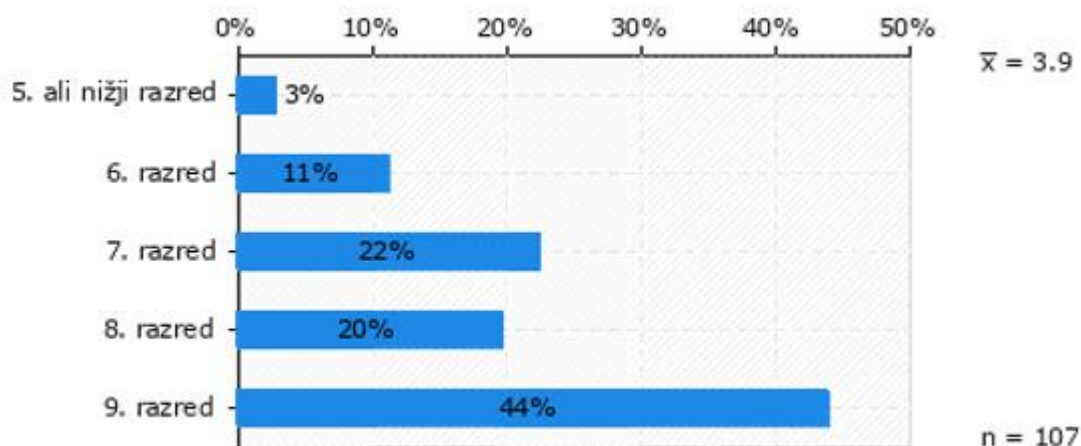
Da bi preverili svoje hipoteze, sva pripravili štiri ankete. S prvo anketo sva preverili, kako dobro učenci poznajo ulice v šolskem okolišu. Z drugo anketo sva preverili, kako dobro starši učencev Osnovne šole Kašelj poznajo imena ulic. V tretji in četrti anketi sva primerjali, kako dobro poznajo učenci devetih razredov imena ulic pred in po opravljeni učni poti.

PRVA ANKETA

To anketo sva poslali vsem učencem od petega do devetega razreda. Nanjo je odgovorilo 107 učencev, in sicer 45 učencev in 62 učenk. V anketo je bilo vključenih 47 učencev iz devetih razredov, 21 učencev iz osmih razredov, 24 učencev iz sedmih razredov, 12 učencev iz šestih razredov in trije učenci petega razreda.

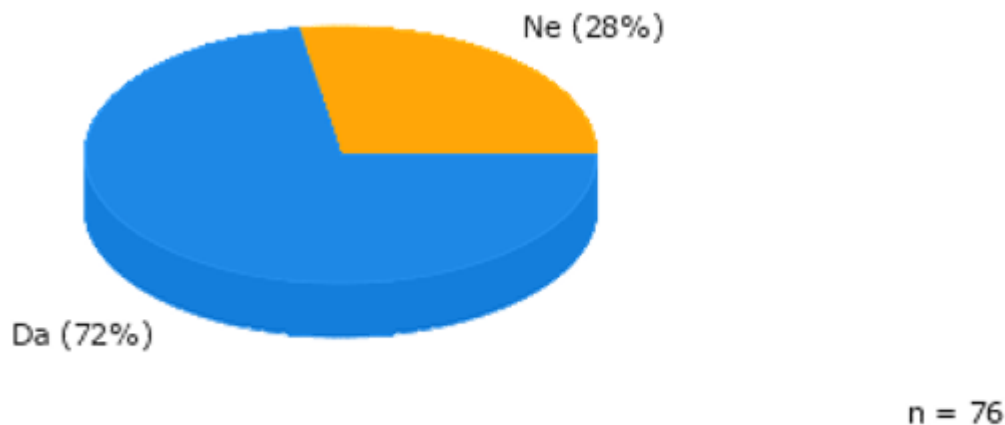

Slika 2: Delež moških in žensk, ki so odgovarjali na anketo 1.

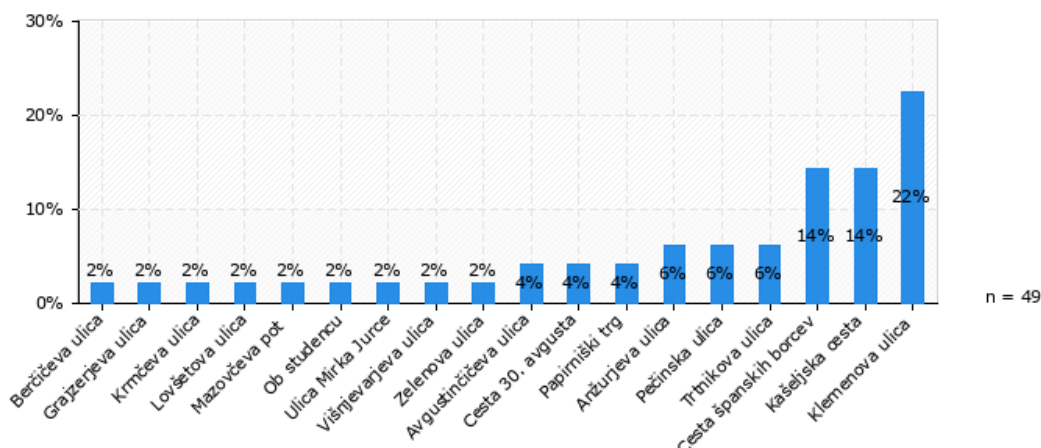
Slika 3: Struktura učencev po razredih

Anketa je bila zastavljena tako, da so pri vprašanju “*Ali živiš v šolskem okolišu?*” učenci morali odgovoriti z “Da” ali “Ne”. Na podlagi prejetih odgovorov sva ugotovili, da je od skupno 107 učencev, ki so začeli izpolnjevati anketo, na zgoraj navedeno vprašanje odgovorilo le 76 učencev. Na podlagi podatkov sva ugotovili, da 55 učencev živi v šolskem okolišu, 21 učencev pa ne. V nadaljevanju sva upoštevali le učence, ki so anketo nadaljevali, saj se je število odgovorov zmanjšalo.

Slika 4: Koliko učencev živi v šolskem okolišu.

Učenci, ki so odgovorili na vprašanje “Ali živiš v šolskem okolišu?” z “Da”, so dobili vprašanje “Na kateri ulici živiš?”. To vprašanje sva zastavili zato, da bi preverili hipotezo, ki pravi, da bo polovica vprašanih vedela za izvor imena ulice, na kateri živi.

Slika 5: Ulice, na katerih živijo učenci, ki živijo v šolskem okolišu.

Na podlagi zgornjega grafa ugotavljava, da največ vprašanih učencev živi na Klemenovi ulici (22 %), Cesti španskih borcev (14 %) in Kašeljjski cesti (14 %).

Z možnostjo vpogleda v posamezne odgovore na anketo sva lahko določili, ali učenec, ki živi v šolskem okolišu, pozna izvor imena za svojo ulico. Anketiranec je pri vprašanju lahko označil, ali pozna ime svoje ulice. V takem primeru je moral svoje znanje tudi utemeljiti, nekateri učenci pa so pri tem preprosto navedli ime ulice (npr. po Anžurju) kar sva upoštevali kot pomanjkljiv oz. nepravilen odgovor, ali pa so utemeljitev pustili prazno, saj tak odgovor ni prikazal znanja o izvoru imena. Rezultati o poznavanju imena ulice, na katerem živiš, so pa taki:

- Na Anžurjevi ulici živijo 3 učenci, od katerih nihče ni vedel izvora imena za to ulico.
- Na Avgustinčičevi ulici živita 2 učenca, od katerih nihče ni poznal izvora imena za to ulico.
- Na Berčičevi ulici živi le 1 učenec, on tudi ni poznal izvora imena za to ulico.

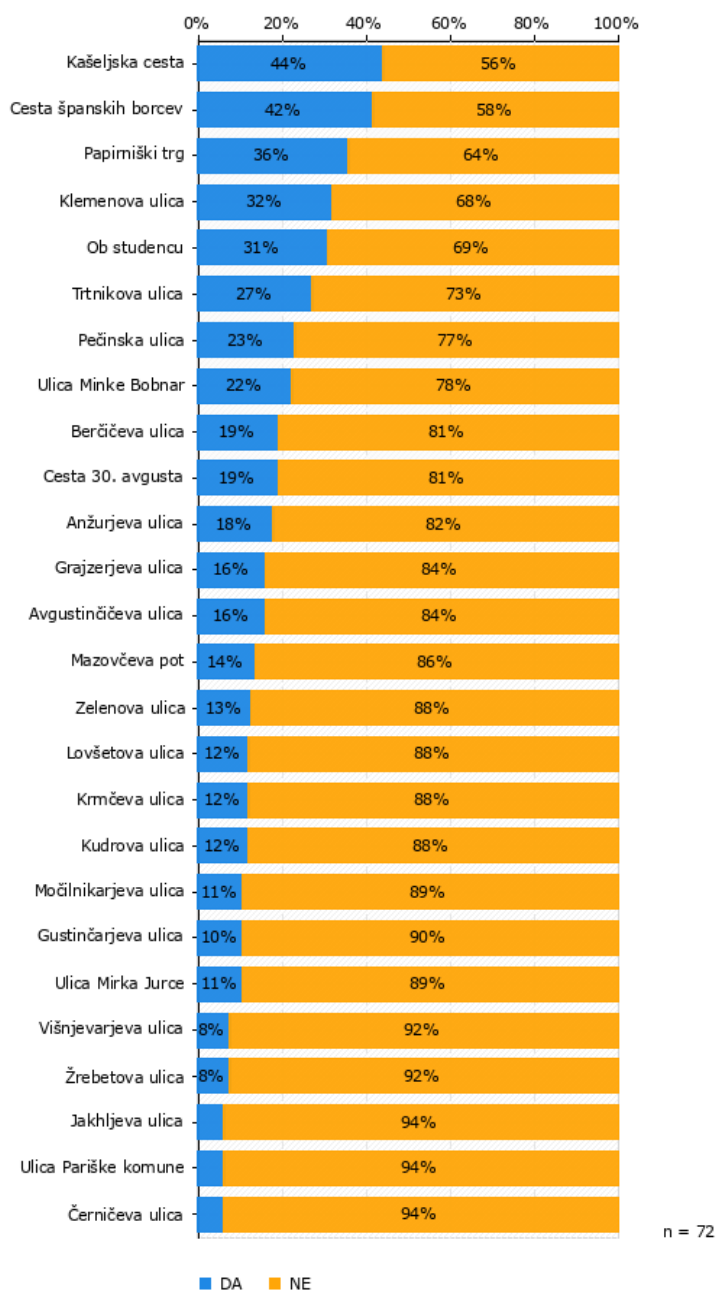
- Na Cesti španskih borcev živi 7 učencev, od katerih 3 niso poznali izvora imena, 4 pa so mislili, da vedo izvor, vendar so se pri utemeljitvi zmotili ali pa samo zapisali "španski borci".
- Na Cesti 30. avgusta živijo 3 učenci, od katerih 2 nista poznala izvora imena, 1 pa se je pri utemeljitvi zmotil.
- Na Grajzerjevi ulici živi 1 učenec, ki tudi ni poznal izvora imena te ulice.
- Na Kašeljški ulici živi 7 učencev, od katerih 2 nista vedela izvora imena, 2 sta utemeljitev pustila prazno, 3 učenci pa so izvor imena te ulice vedeli in ga tudi pravilno utemeljili.
- Na Klemenovi ulici živi 11 učencev, od katerih jih 6 ni vedelo izvora imena, 5 učencev je pa narobe utemeljilo.
- Na Krmčevi ulici živi le 1 učenec, ki pa izvora imena ulice ni poznal.
- Na Lovšetovi živi 1 učenec, ki je mislil, da izvor imena ulice pozna, vendar ga je napačno utemeljil.
- Na Mazovčevi poti živi 1 učenec, ki za izvor imena te ulice ni vedel.
- Ob studencu živi le en učenec, ki pa je poznal in pravilno utemeljil izvor imena te ulice.
- Na Papirniškem trgu živita 2 učenca, od tega 1 izvora ni poznal, drug pa se je pri utemeljitvi zmotil.
- Na Pečinski ulici živijo 3 učenci, od katerih nihče ni poznal izvora imena te ulice.
- Na Trtnikovi ulici živijo 3 učenci, od katerih 2 izvora imena nista poznala, 1 pa je svoj odgovor napačno utemeljil.
- Na Ulici Mirka Jurce živi le 1 učenec, ki ni poznal izvora imena te ulice.
- Na Višnjevarjevi ulici živi 1 učenec, ki je mislil, da pozna izvor imena, vendar ga je napačno utemeljil.
- Na Zelenovi ulici živi 1 učenec, ki je mislil, da pozna izvor imena ulice, vendar se je zmotil
- Na Černičevi ulici, Gustinčarjevi ulici, Jakhljevi ulici, Kudrovi ulici, Močilnikarjevi poti, Ulici Minke Bobnar, Pariški komuni in Žebretovi ulici ne živi noben učenec, ki bi odgovoril na to anketo.

Slika 6: Primerjava med številom učencev, ki poznajo in ne poznajo izvora imena ulice, na kateri živijo.

Iz podatkov je jasno, da učenci večinoma ne poznajo izvora imena ulice, na kateri živijo, torej lahko ovrževa hipotezo 5: "Več kot polovica vprašanih bo vedela za izvor imena ulice, na kateri živi." 4 učenci, ki pa so za izvor imena vedeli, pa živijo na Kašeljški ulici (3) in Ob studencu (1), kar pomeni, da učenci bolj poznajo izvor imena za ulice, ki so poimenovane po kraju ali značilnosti kraja.

Pri naslednjem vprašanju naju je zanimalo, koliko učencev pozna izvor imena za navedene ulice. Če so na to vprašanje odgovorili z "Da", so morali svoje znanje tudi utemeljiti.

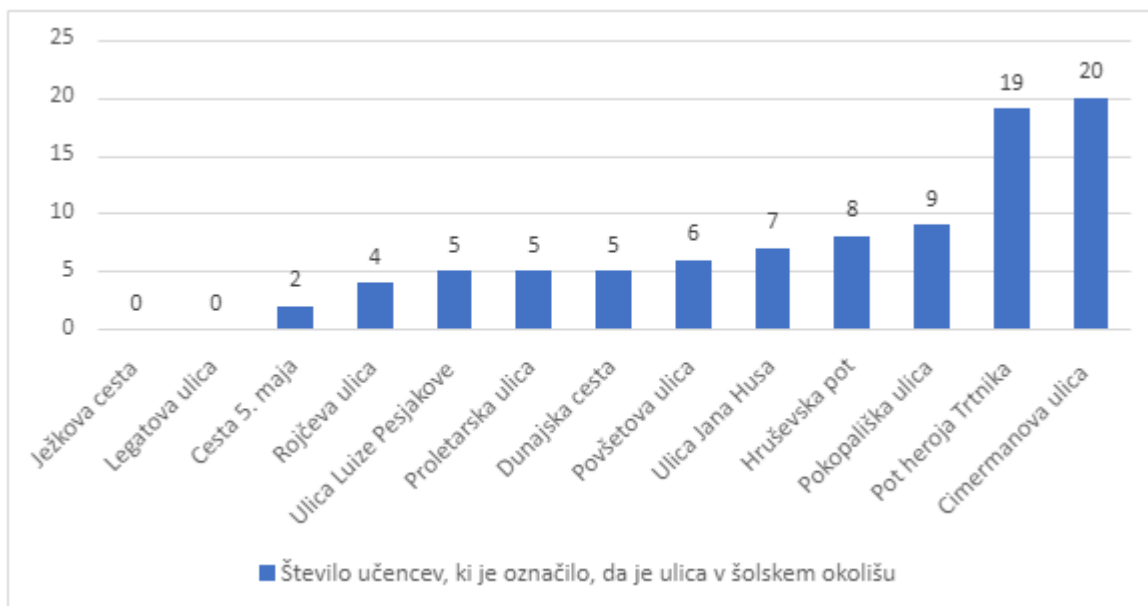

Slika 7: Koliko učenci misli, da pozna izvor imen ulic.

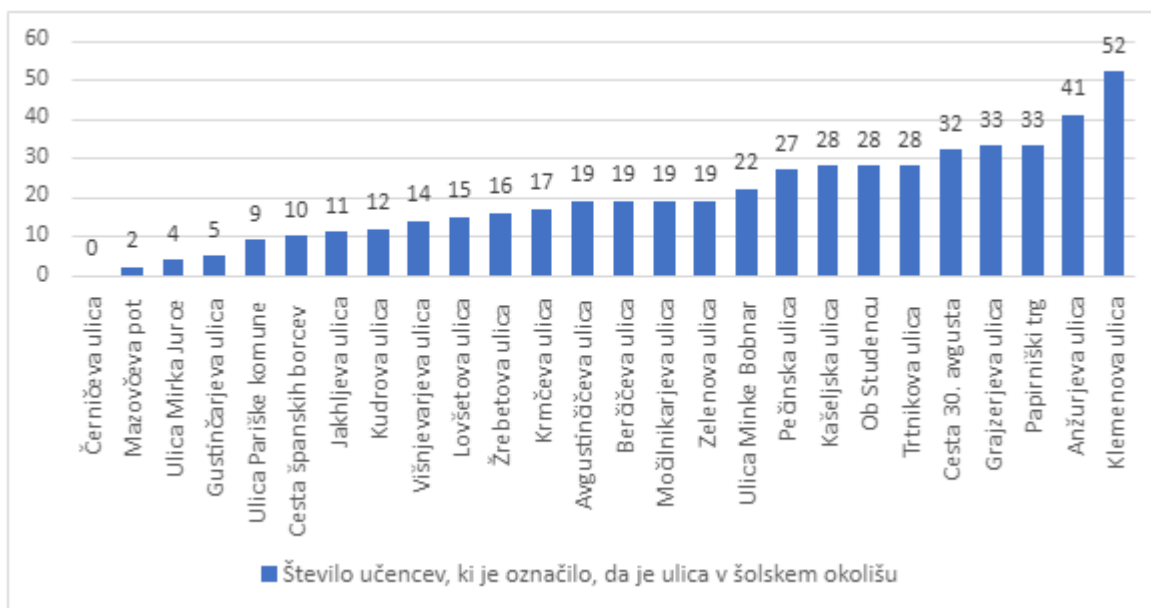
Zgornji graf kaže, da učenci večinoma ne poznajo izvora imena ulic. Največ jih je poznalo izvor za ime Kašelska cesta (44 %), od tega je bilo vseh 14 utemeljitev pravih. Tem sledi odgovor učencev s Ceste španskih borcev (42 %) od tega je bila le 1 pravilna utemeljitev od 14 odgovorov. Učenci, ki živijo na Papirniškem trgu (36 %) so v 10 odgovorih od 11 odgovorili pravilno.

Najmanj učencev je pa mislilo, da vedo izvor imena za Černičevo ulico (6 %), Jakhljevo ulico (6 %) in Ulico Pariške komune (6 %).

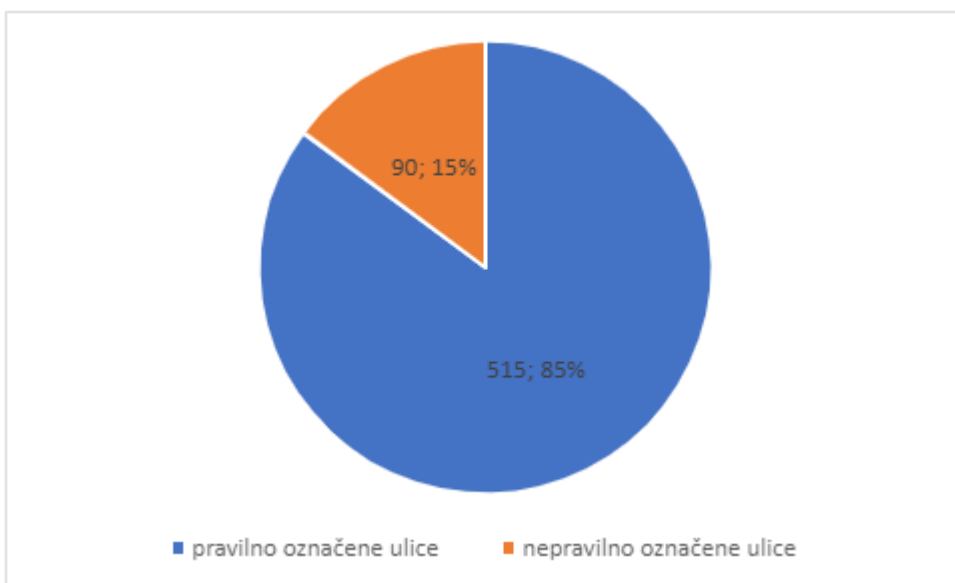
Nazadnje sva postavili še nalogo, kjer so morali anketiranci označiti ulice, ki sodijo v šolski okoliš

Slika 8: Število učencev, ki so nepravilno označili, da so te ulice v šolskem okolišu.

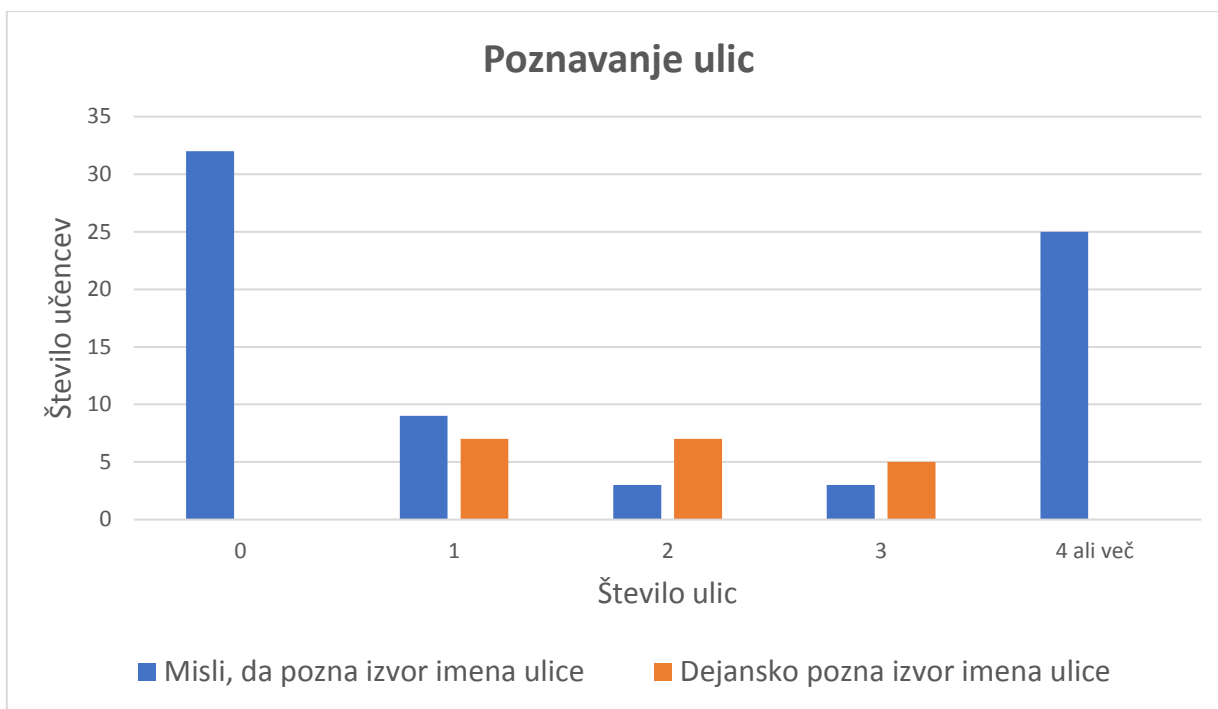
Slika 9: Število učencev, ki so pravilno označili, da so te ulice v šolskem okolišu.

Slika 10: Primerjava med označenimi ulicami, ki spadajo in ne spadajo v šolski okoliš.

Te podatki pomenijo, da večina učencev (85 %) ve, katere ulice spadajo v šolski okoliš. Rezultati prve ankete potrjujejo, da več učencev pozna izvor imena ulice, ki je poimenovana po kraju ali njegovi značilnosti kot pa zgodovinskih osebnosti, saj so bile ulice z najbolj poznanim izvorom imen naslednje: Kašeljjska ulica (po imenu kraja) ter Ob studencu (po značilnosti kraja).

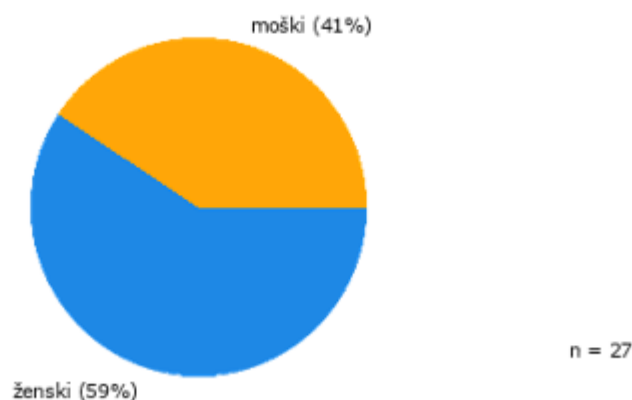
Osnovnošolci OŠ Kašelj pa ne poznajo izvora imen vsaj treh ulic, saj tudi za najbolj poznane izvore imen ulic (Kašeljjska ulica, Cesta španskih borcev, Ob studencu) več kot polovica anketirancev teh izvorov imen ne pozna. To prikazuje tudi slika 11, na kateri lahko vidimo, da le 5 učencev pozna 3 ulice. Vemo tudi, da večina učencev ne ve izvora imena ulice, na kateri živi. Večinoma pa vseeno vedo, katere ulice spadajo v okoliš OŠ Kašelj.

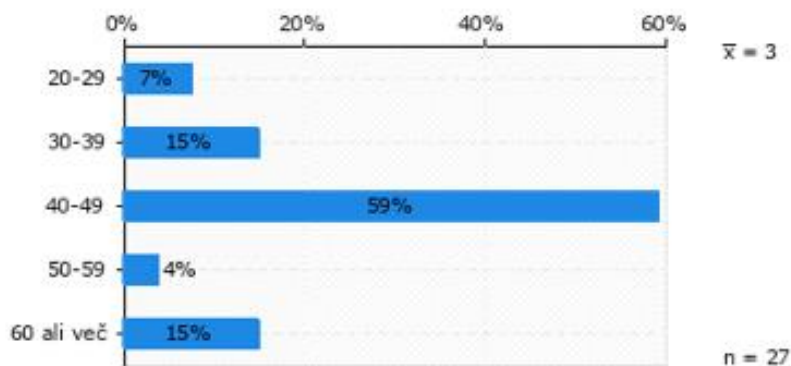
Slika 11: Poznavanje ulic

DRUGA ANKETA

To anketo sva poslali vsem učencem, ki so jo nato posredovali staršem. Nanjo je odgovorilo 27 staršev. V anketi je odgovarjalo 11 moških in 16 žensk. V anketo sta bili vključeni dve osebi med 20 in 29 let, štiri osebe med 30 in 39 let, šestnajst oseb med 40 in 49 let, ena oseba med 50 in 59 let in štiri osebe starih 60 ali več let.

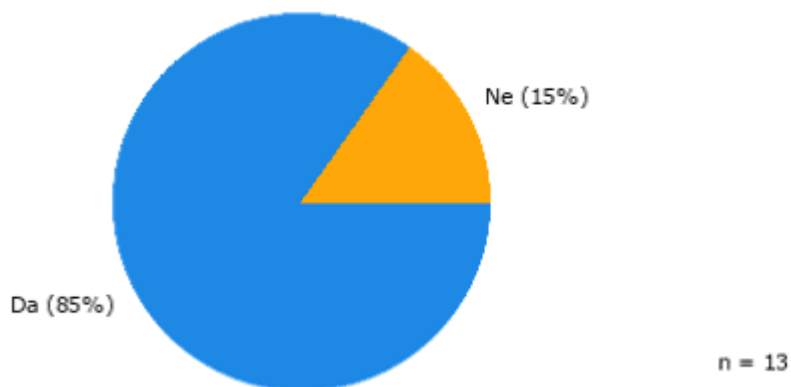

Slika 12: Struktura anketirancev 2. ankete po spolu

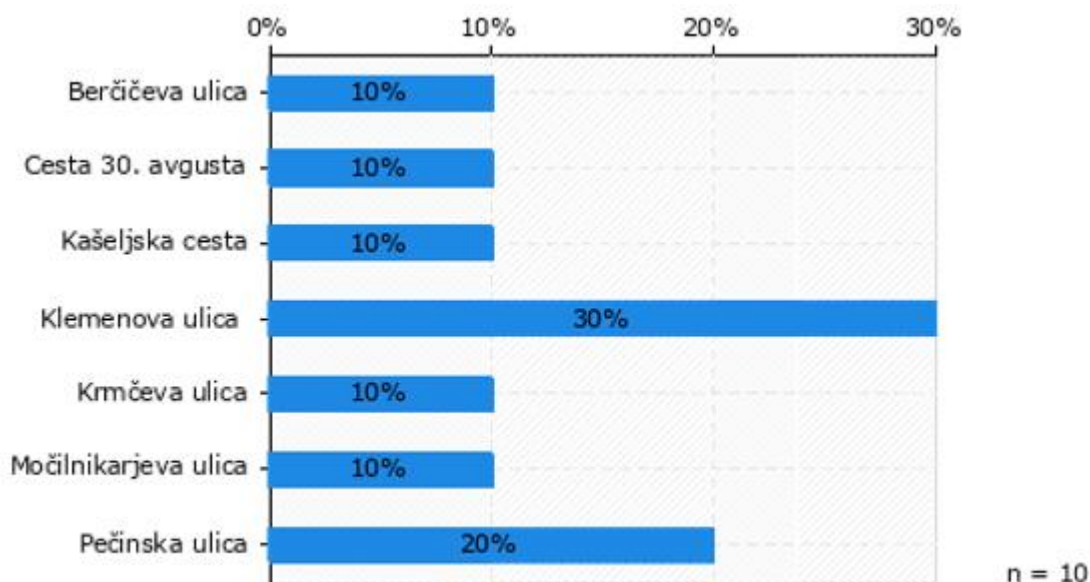
Slika 13: Starostna struktura anketirancev, ki so odgovarjali na anketo 2

Anketa je bila zastavljena tako, da so pri vprašanju “*Ali živiš v šolskem okolišu?*” starši morali odgovoriti z “Da” ali “Ne”. Na podlagi prejetih odgovorov sva ugotovili, da je od skupno 27 staršev, ki so začeli izpolnjevati anketo, na zgoraj navedeno vprašanje odgovorilo le 13 staršev. Na podlagi podatkov sva ugotovili, da 11 staršev živi v šolskem okolišu, 2 pa ne.

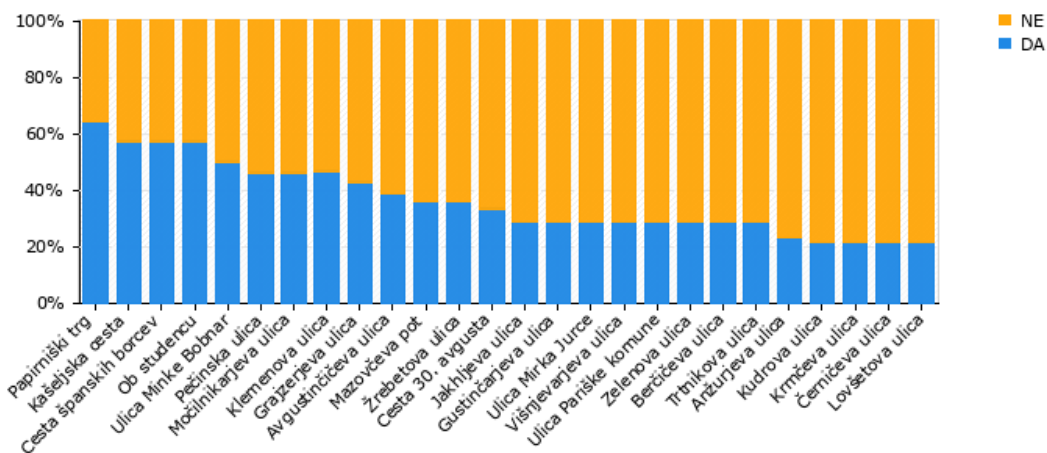
Slika 14: Koliko odraslih oseb živi v okolišu OŠ Kašelj.

Starši so med drugim odgovarjali tudi na vprašanje “*Na kateri ulici živiš?*”.

Slika 15: Na kateri ulici živijo odrasle osebe

Na podlagi zgornjega grafa ugotavljava, da največ anketiranih staršev živi na Klemenovi ulici (30 %) in Pečinski ulici (20 %).

Slika 16: Koliko odraslih oseb meni, da poznajo izvor imena ulic.

Na podlagi zgornjega grafa sva ugotovili, da večina staršev pozna vsaj nekaj izvorov imen ulic, a vseeno ne v večini. Če so anketiranci označili, da poznajo izvor imena ulice, so ga morali tudi utemeljiti. Največ odraslih meni, da pozna izvor imena ulic za:

- Papirniški trg (67 %), od tega je bilo od 7 odgovorov 6 pravih,
- Cesto španskih borcev (58 %), od 6 odgovorov 2 pravilna,

-Kašeljско cesto (58 %), od tega so bili od 4 odgovorov 3 pravilni,

-Ob studencu (58 %). od tega so bili vsi štiri odgovori pravilni.

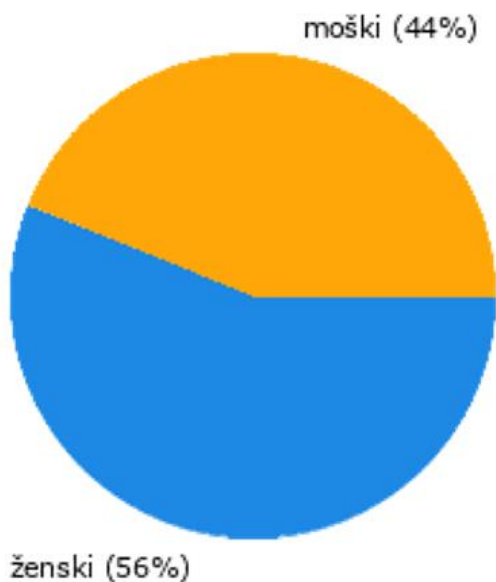
Najmanj staršev pa ve za Krnčevo ulico (17 %), Černičevo ulico (17 %), Kudrovo ulico (17 %) in Lovšeto vo ulico (17 %).

Starši so večinoma odgovarjali samo z imeni že navedenih ulic. Ugotovila sva tudi, da nekaj staršev ni resno odgovarjalo na anketo, nekateri so tudi mislili, da poznajo izvor imena ulic, a niso imeli prav.

Po opravljeni anketi sva ovrgli hipotezo, da osebe vedo izvor imena vsaj za svojo ulico, potrdiva lahko hipotezo, da več oseb pozna izvor imena ulice, ki je poimenovana po kraju ali njegovi značilnosti kot po znanih osebnostih.

TRETJA ANKETA

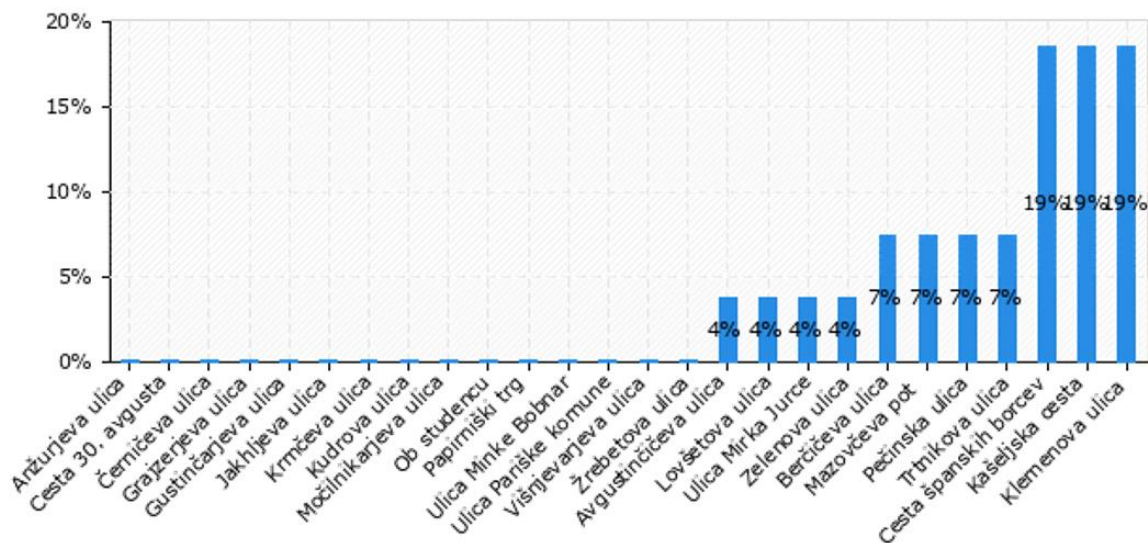
To anketo sva poslali vsem učencem devetega razreda. Nanjo je odgovorilo 41 učencev, od tega 23 punc in 18 fantov.

Slika 17: spolna struktura učencev, ki so odgovarjali na anketo 3

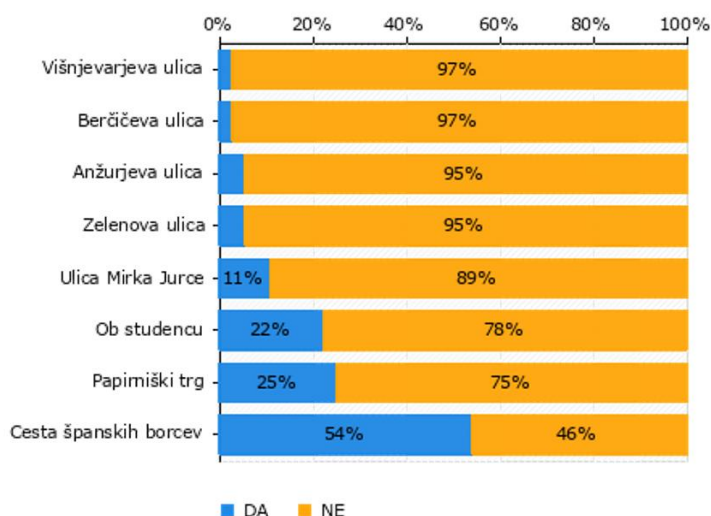
Na drugo postavljeno vprašanje "Ali živiš v šolskem okolišu?" je odgovorilo skupno 40 učencev, 27 učencev odgovorilo z "Da", 13 pa z "Ne". Ugotovili sva, da od 27 učencev,

ki so odgovorili z "Da", jih največ živi na Kašeljski ulici (19 %), Klemenovi ulici (19 %) ter Cesti španskih borcev (19 %), najmanj pa na Avgustinčičevi ulici (4 %), Lovšetovi ulici (4 %), Ulici Mirka Jurce (4 %) in Zelenovi ulici (4 %). Na ostalih ulicah iz šolskega okoliša ni bilo nobenega učenca.

Slika 18: Delež anketirancev, ki živijo na posameznih ulicah šolskega okoliša

Tretje vprašanje je spraševalo anketirance "Ali poznaš izvor imen naslednjih ulic?" Na to vprašanje so odgovorili z "Da" ali "Ne". Če so odgovorili "Da", so morali izvor imena tudi zapisati.

Slika 19: Koliko učencev je mislilo, da pozna izvor imen ulic.

Ta graf kaže podatke o tem, da učenci niso vedeli za izvor imen večine ulic, največ jih je poznalo izvor za:

- Cesto španskih borcev (54 %), vendar je bilo samo 7 od 20 odgovorov na to vprašanje pravih.
- Papirniški trg (25 %), čeprav je samo 7 ljudi odgovorilo, da poznajo izvor, je bilo 6 od teh odgovorov pravih.
- Ob studencu je (22 %) anketirancev odgovorilo "Da". Od tega je bilo 7 od 8 odgovorov pravih. Vedeli so, da se ulica imenuje tako zaradi bližine studenca.

Rezultati ulic Papirniškega trga in Ob studencu potrjujejo najino hipotezo o tem, da bo več oseb poznalo izvor imena ulice, ki je poimenovana po kraju ali njegovi značilnosti kot po znanih osebnostih. Nekaj učencev je poznalo ime oseb, po katerih se imenujejo ulice, vendar niso vedele, zakaj so ulice poimenovane po njih⁵.

⁵ Ta anketa ne preverja, ali anketiranec pozna izvor imena za ulico v šolskem okolišču, na kateri živi, saj niso ponujene vse možne ulice, za katere bi lahko napisal izvor imena svoje ulice, torej bi bila raziskava pomanjkljiva.

UČNA POT - UČENJE S POMOČJO INTERAKTIVNIH VSEBIN

Da bi preverili eno od svojih hipotez *“Ali bodo učenci s pomočjo aplikacije za mobilne telefone vedeli več o izvoru imen ulic?”*, sva učencem devetih razredov dali dostop do aplikacije, s katero so izvedeli izvor nekaterih ulic, medtem ko so z aplikacijo hodili po v naprej določeni poti.

V najini raziskovalni nalogi nisva preverjali samo, kako dobro učenci poznajo izvor imena ulic, temveč tudi hipotezo *“Ali bodo učenci s pomočjo aplikacije za mobilne telefone vedeli več o izvoru imen ulic?”*

APLIKACIJA

Učna pot je bila narejena z aplikacijo CŠOD Misija. Ta aplikacija je narejena kot mobilni vodič za učenje na prostem čez različne poti, naložene s strani uporabnikov. Aplikacijo sta leta 2019 ustvarila CŠOD in Digied (Powered by Quest platform). Dostopna je prek storitev Google Play in App Store ter je namenjena za uporabo na telefonu, ki ima omogočeno lokacijo za to aplikacijo. V aplikaciji je na voljo meni in zemljevid, seznam CŠOD misij, značke za opravljene misije ter nastavitve.

PROGRAMIRANJE UČNE POTI

Da bi dodali novo misijo, sva se prijavili na spletno stran eucilnica.csod.si, kjer sva začeli z vnosom nove misije in izpolnili podatke o svoji učni poti (osnovni podatki, predstavitev misije, naslovna slika, predogledna sličica misije na seznamih, značke, opis značke in zanimivosti).

Slika 24: Izpolnjevanje osnovnih podatkov za učno pot na aplikaciji CŠOD

Najino nadaljnje delo je bilo vnesti zanimivosti, kar je v najinem primeru pomenilo vnesti točke, ki so predstavljale ulice, ki so bile izbrane za učno pot. Pri vsaki zanimivosti posebej sva opisali poimenovanje ulice, koordinate točke ter opis izvora imena te določene ulice. Zanimivost sva opremili s fotografijami, ki so bile posnete na lokacijah posamezne točke. Na koncu sva pri vsaki ulici zastavili dve vprašanji. Eno vprašanje je bilo o izvoru imena ulice in drugo o vzroku takega poimenovanja.

Vrstni red	Izziv	Urejanje
1	Po komu sem poimenovana?	
2	Zakaj sem tako poimenovana?	

Slika 20: Vpisovanje nalog za učno pot na aplikaciji Misija CŠOD.

Ti vprašanji sta bili postavljeni z namenom, da tisti, ki to učno pot opravljajo, preverijo svoje znanje o ulici, ki so ga pridobili v opisu. Pri 1. vprašanju so odgovarjali v opisni obliki, zato sva morali pri tem izzivu predvidevati vsak možen pravilen odgovor, saj so zapisi učencev lahko različni. Če odgovor ni pravilen, učenec ne more napredovati. Pri vprašanju 2 si odgovoril z izbiranjem enega izmed odgovorov, ki so bili na voljo. Napisali sva 2 verjetni možnosti ter eno pravilno in jo označili kot rešitev.

Slika 22: Slika zaslona iz aplikacije CŠOD Misija, ki predstavlja vprašanje pri izzivu.

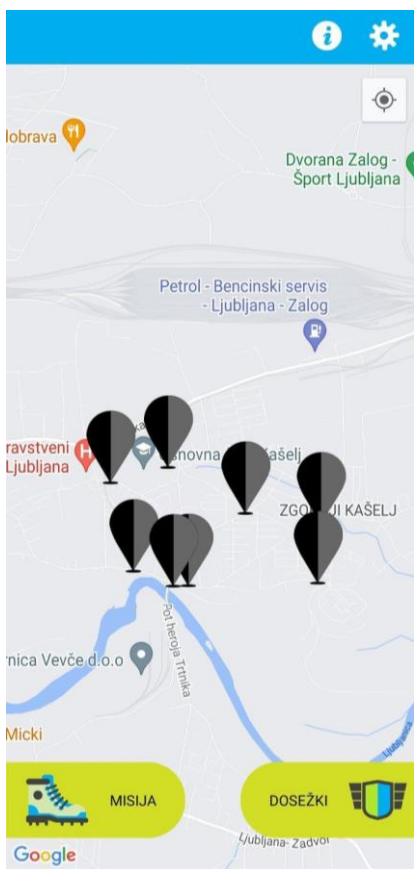
Tako je bila opravljena zanimivost za vsako izmed 8 ulic na učni poti.

Za vsako opravljeno zanimivost so (tisti, ki so reševali) dobili točke, ki so jih zbirali za značko *Kašeljški Junak*, ki je predstavljala opravljeno učno pot.

UČNA POT

Učna pot je potekala čez osem ulic; Anžurjeva ulica, Ob studencu, Višnjevarjeva ulica, Cesta španskih borcev, Ulica Mirka Jurce, Berčičeva ulica, Zelenova ulica, Papirniški trg.

Pot je bila dolga 2 km in je vzela približno 45 minut za reševanje. Ko sva delali aplikacijo in učno pot, sva tudi sami šli po njej. Na vsaki ulici sva se ustavili in naredili nekaj fotografij, ki sva jih nato dali v aplikacijo. Ko so učenci šli po navedeni učni poti z aplikacijo, so se na teh mestih, kjer sva slikali ulice, tudi ustavili in prebrali opis ulice. Tudi sami sva opravili oziroma testirali aplikacijo in učno pot ter na podlagi primerjave rezultatov pri utemeljitvah izvorov imen pred in po opravljeni učni poti misliva, da je bila učna pot zelo učinkovita. Verjameva, da si učenci lažje zapomnijo informacije, če vidijo stvari oziroma če jim je to predstavljeno malo drugače.

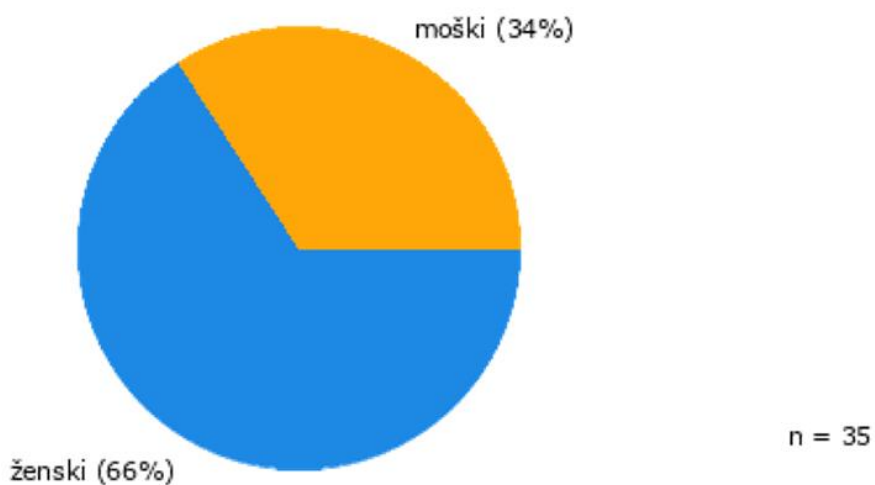

Slika 23: Slika zaslona iz aplikacije CŠOD - točke, ki na zemljevidu predstavljajo ulice in izzive.

Učna pot in aplikacija sta bili narejeni, da bi učenci spoznali zgodovino navedenih ulic z drugačno metodo, kot so jo sicer vajeni.

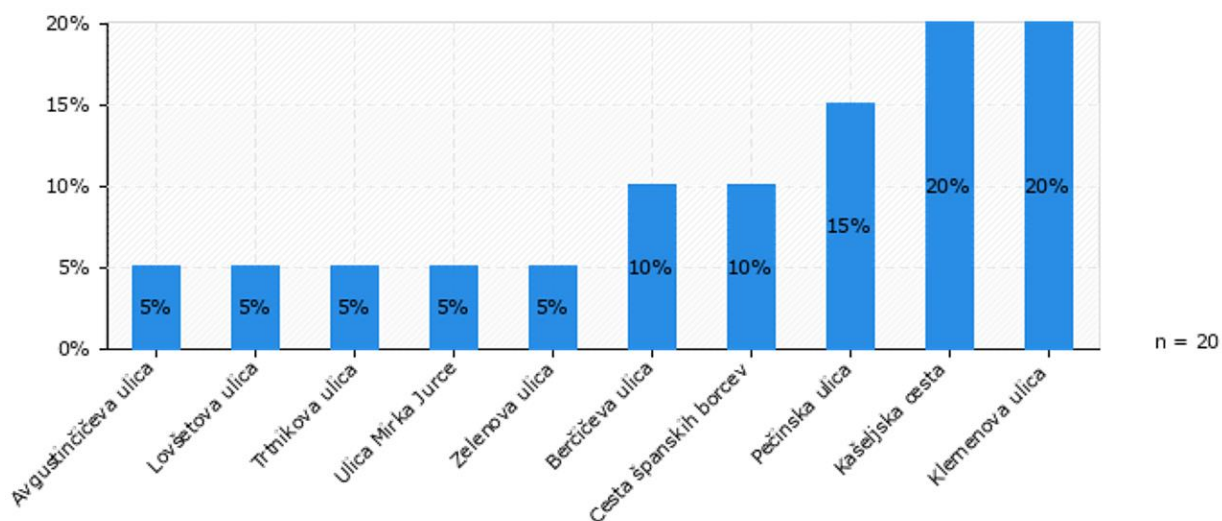
ČETRТА ANKETA

To anketo sva poslali vsem učencem devetega razreda, vendar je namenjena samo tistim, ki so opravili učno pot. Na to anketo je odgovorilo skupno 35 učencev, od tega 23 punc in 12 fantov.

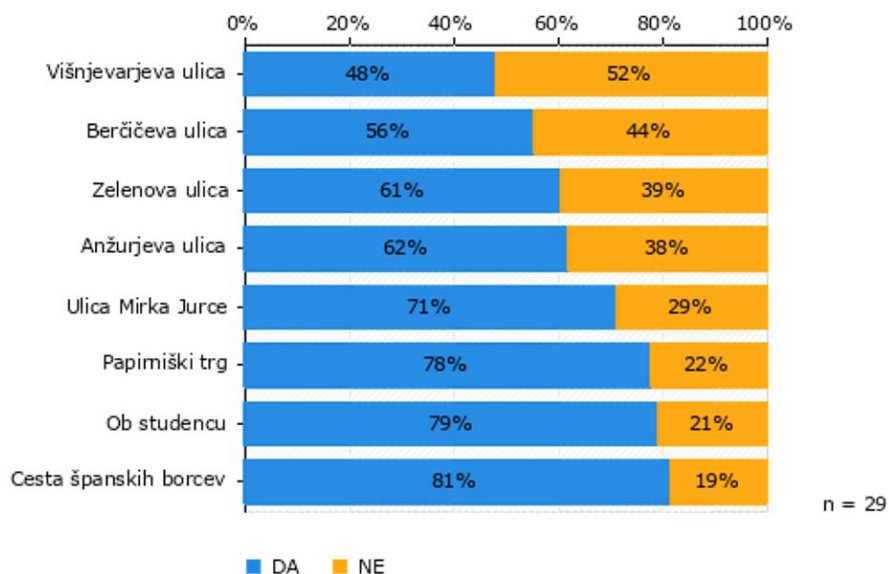
Slika 24: Delež moških in žensk, ki so odgovorili na anketo 4

Od vseh vprašanih jih 20 živi v šolskem okolišu 8 pa ne. Od 20 učencev jih največ živi na Klemenovi ulici (20 %) in na Kašelski ulici (20 %).

Slika 25: Delež učencev, ki živijo v šolskem okolišu, po ulicah bivališča.

Po opravljeni učni poti sva učence zopet vprašali, ali vedo za izvor imen ulic. Če so odgovorili, da izvor imena poznajo, so morali to potrditi z navedbo izvora.

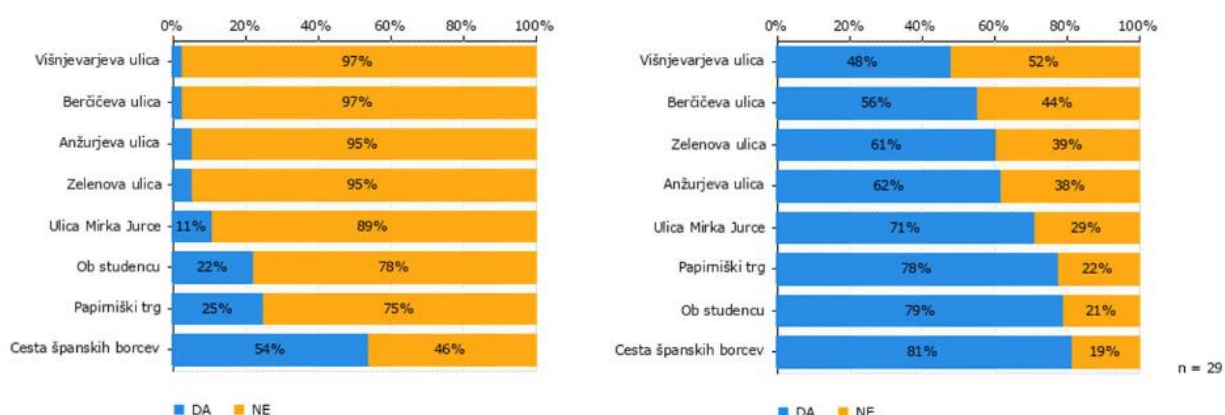
Slika 26: Koliko učencev je mislilo, da pozna izvor imen ulic.

Rezultati te ankete kažejo, da je veliko več ljudi vedelo izvor imen, s tem da so najbolj poznani izvori imen še vedno:

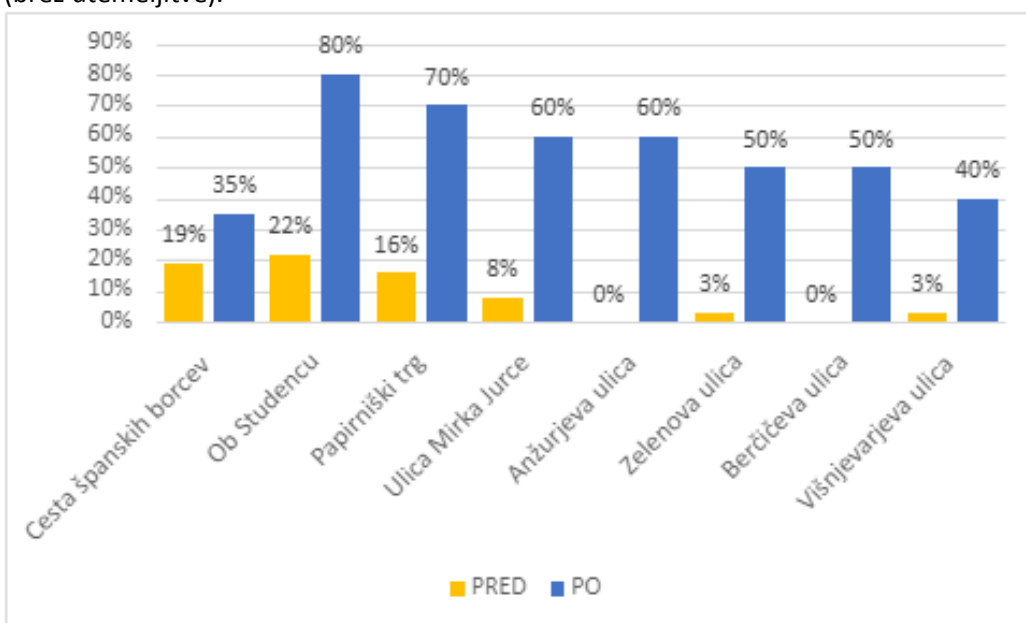
- Cesta španskih borcev (81 %), od tega je bilo pravih 11 od 21 odgovorov,
- Ob studencu (79 %), kjer je bilo vseh 22 odgovorov pravih,
- Papirniški trg (78 %), kjer je bil 1 od 21 odgovorov neveljavnih, vendar so učenci odgovarjali na to vprašanje pomanjkljivo, samo z imenom papirnice v bližini in brez razloga za poimenovanje.

Ostala poimenovanja ulic izvirajo samo še iz imen ali priimkov oseb, ki so živeli na območju današnjega šolskega okoliša ter so v času druge svetovne vojne imeli pomembno vlogo. Na ta vprašanja so učenci odgovarjali samo z imeni in priimki teh oseb, vendar je tu viden napredek, saj so odgovarjali tudi z imenom osebe, katerega iz imen ulice ni mogoče razbrati. Za te ulice je bilo skupno 83 odgovorov, od tega 5 nepravilnih odgovorov ter samo 2 odgovora z dodatnim pojasnilom. Ugotovili sva, da bi morali vprašanja v anketi natančneje zastaviti in bi s tem morda dobili več pojasnil. To napako vseeno vidiva kot možnost za izboljšavo pri kakšen drugem raziskovalnem delu.

PRIMERJAVA MED REZULTATI ANKET PRED IN PO OPRAVLJENI UČNI POTI

Slika 27: Primerjava rezultatov na vprašanje "Ali poznaš izvor imena te ulice?" pred in po učni poti (brez utemeljitve).

Slika 28: Primerjava rezultatov na vprašanje "Ali poznaš izvor imena te ulice?" pred in po učni poti (z utemeljitvijo).

Primerjava je bila narejena na podlagi pravilno utemeljenih odgovorov za posamezno ulico, preden so učenci izvedli učno pot in po njej. Že z grafov je takoj vidna izboljšava, napredek v odgovorih si pa sledi tako:

- Anžurjeva ulica - izboljšava za 60 %
- Ob studencu - izboljšava za 58 %
- Papirniški trg - izboljšava za 54 %
- Ulica Mirka Jurce - izboljšava za 52%

- Berčičeva ulica - izboljšava za 50 %
- Zelenova ulica - izboljšava za 47 %
- Višnjevarjeva ulica - izboljšava za 37%
- Cesta španskih borcev - izboljšava za 26%

Utemeljitev odgovorov so se zelo izboljšale pri ulicah, ki so poimenovane po zgodovinskih osebah, pri ulicah, ki so poimenovane po kraju ali krajevni značilnosti, so odgovori ostali podobni, le da je več ljudi vedelo razlog za njihovo poimenovanje. Najmanjša izboljšava je bila pri Cesti španskih borcev, saj je že veliko učencev pred opravljeno učno potjo navedlo razlog za poimenovanje te ulice, ter zato, ker je veliko učencev utemeljitev za izvor imena ulice zamenjalo s podobnimi, a nepravilnimi razlagami. Vseeno lahko potrdimo hipotezo, da so se učenci devetega razreda po opravljeni poti z aplikacijo za mobilne telefone, naučili imena in izvor ulic kot pred uporabo aplikacije.

ZAKLJUČEK

Kot sva že omenili, sva svoje hipoteze želeli preveriti z analizami anket. Na žalost pa nekateri starši in nekateri učenci anket niso jemali resno. Vseeno sva dobili dovolj podatkov, da sva lahko izvajali analize.

V nalogi sva preverjali, koliko mladih in starejših pozna izvor imena ulic. Izkazalo se je, da starejši niso boljši poznavalci izvora imena ulic kot mlajši. Obe generaciji sta se izkazali za slabe poznavalce svojega bivalnega okolja. Zato sva prvo hipotezo, ki je predvidela, da starejši bolje poznajo izvor imen ulic kot mlajši, ovrgli.

Da bi preverili drugo hipotezo, sva morali raziskovati, saj sva želeli preveriti, ali je več ulic poimenovanih po pomembnih osebnostih kot po čem drugem. Na podlagi vseh raziskav sva ugotovili, da so res v veliki večini ulice poimenovane po pomembnih zgodovinskih osebnostih iz časa druge svetovne vojne. Te osebe so bile narodni heroji ali pa so na kakšen drug način pomagali oziroma prispevali k svojemu narodu. Na podlagi vseh danih ugotovitev lahko drugo hipotezo, več ulic je poimenovanih po pomembnih osebnostih kot po čem drugem, potrdiva.

Na podlagi zbranih rezultatov anket sva ugotovili, da v veliki večini učenci niso poznali oziroma vedeli za izvor treh ulic. Seveda jih je nekaj vedelo, ampak v veliki večini jih ni in prav tako se je med njimi našlo nekaj učencev, ki so mislili, da vedo za izvor imen ulice, a se je izkazalo, da ga niso vedeli oziroma so mislili narobe. Zato sva tretjo hipotezo, osnovnošolci, ki obiskujejo osnovno šolo Kašelj, vedo vsaj za izvor imen treh ulic, ovrgli.

Da bi preverili naslednjo hipotezo, sva se morali poglobiti v odgovore učencev. Po skrbno pregledanih rezultatih sva ugotovili, da so učenci vedeli za izvor imena ulic, ki so bila poimenovana po kraju ali njegovih značilnostih. Medtem pa, ko so morali učenci povedati izvor imena ulice, ki je poimenovana po znani osebnosti, niso vedeli. Zato lahko četrto hipotezo, več oseb pozna izvor imena ulice, ki je poimenovana po kraju ali njegovi značilnosti kot pa po znanih osebnostih, potrdiva.

V predzadnji hipotezi sva preverjali, kako dobro učenci vedo za izvor imena ulice na kateri živijo. Hipotezo sva preverjali s pomočjo podatkov in analiz anket, ki sva jih dobili. Izkazalo se je, da več kot polovica učencev ni vedela za izvor imena ulice, na kateri živi, saj so bile te ulice v veliki večini poimenovane po znanih oziroma pomembnih zgodovinskih osebnostih. Zato sva lahko peto hipotezo, več kot polovica vprašanih bo vedela za izvor imena ulice, na kateri živi, ovrgli.

Za zadnjo hipotezo sva morali analizirati podatke ankete, namenjene samo devetim razredom, ki so opravili učno pot s pomočjo aplikacije. Po analizi podatkov sva ugotovili, da je veliko več učencev vedelo za izvor imena ulice po opravljeni poti z aplikacijo. S to hipotezo sva prav tako lahko preverili, da je bila aplikacija učinkovita za učence, saj so dobili nove informacije o zgodovini kašeljških ulic in prav tako so si tudi te nove podatke zapomnili.

Na podlagi svojih ugotovitev lahko šesto in torej zadnjo hipotezo, učenci devetega razreda bodo po opravljeni poti z aplikacijo za mobilne telefone, bolje poznali imena in izvor ulic kot pred uporabo aplikacije, potrdila.

UGOTOVITVE

V svoji raziskovalni nalogi sva ugotovili, da veliko ljudi ne pozna (več) izvora imena ulic. To je po vsej verjetnosti zato, ker se o teh osebah ne govori več toliko, kot se je v času druge svetovne vojne ali pa hladne vojne. Takrat so morali učenci vedeti za skoraj vsakega narodnega heroja, danes pa se tega v šolah ne učimo več oziroma mogoče kakšnega kdaj omenimo, ampak bistveno manj kot takrat.

Za uporabo aplikacije pa sklepava, da je bila učinkovita. Misliva, da je bila dober način, da se učencem na drugačen način približa učenje o narodnih herojih in kaj so bili.

Za nadaljevanje si želiva, da bi nama uspelo najti še kakega občana, ki bi vedel več o ljudeh, po katerih so ulice poimenovane. Ljudje so namreč bogat vir informacij in dobro bi jih bilo zapisati, dokler še imamo to možnost.

VIRI IN LITERATURA

Babnik, M., 2023, članica Komisije za poimenovanje ulic in naselij, ustni vir, 26. 2. 2023

Bobnar, B., 2023, hči staneta Bobnarja ter nečakinja Minke Bobnar, ustni vir, 1. 3. 2023

Medmrežje 1: Ulice v Mestni občini Ljubljana, <https://gis03.ljubljana.si/LjubljanskeUlice/> (citirano 12. 10. 2022)

Medmrežje2: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5028> (citirano 23. 2. 2023)

Medmrežje 3: https://giam.zrc-sazu.si/sites/default/files/priporocila_za_poimenovanje_1.pdf (citirano 23. 2. 2023)

Medmrežje 4: <http://gis05.ljubljana.si/LjubljanskeUlice/UlicePDF/0610110014.pdf> (citirano 8. 1. 2023)

Medmrežje 5: <http://sistory.si/zrtve/zrtev/?id=1294> (citirano 8. 1. 2023)

Medmrežje 6: <http://gis05.ljubljana.si/LjubljanskeUlice/UlicePDF/0610110023.pdf> (citirano 14. 10. 2022)

Medmrežje 7: <https://radiostudent.si/dru-%C5%BEba/pazi-drek/pazi-drek-92> (citirano 14. 10. 2022)

Medmrežje 8: <https://www.ljubljana.si/assets/Uploads/Sostrcan-04-2021.pdf> (stran 8) (citirano 14. 10. 2022)

Medmrežje 9: <https://coord.info/GC3YT29> (citirano 8. 2. 2023)

Medmrežje 10: https://sl.wikipedia.org/wiki/Cesta_30._avgusta,_Ljubljana (citirano 17. 10. 2022)

Medmrežje 11: <http://sistory.si/zrtve/zrtev/?id=21679> (citirano 8. 2. 2023)

Medmrežje 12: http://www.sl.wikipedia.org/wiki/Albin_Grajar (citirano 8. 2. 2023)

Medmrežje 13: <http://obrazislovenskihpokraj.in.si/oseba/grajzar-albin-bine> (citirano 8. 2. 2023)

Medmrežje 14: https://sl.wikipedia.org/wiki/Dragotin_Gustin%C4%8Di%C4%8D (citirano 25. 2. 2023)

Medmrežje 15: <http://sistory.si/zrtve/zrtev/?id=27643> (citirano 8. 2. 2023)

Medmrežje 16: <https://www.cs-polje.si/sp-kaseli/> (citirano 26. 11. 2022)

Medmrežje 17: https://sl.wikipedia.org/wiki/Franc_%C4%8Cerne_-_Klemen (citirano 28. 11. 2022)

